

A black and white photograph of a traditional windmill with a thatched roof and a group of people standing in front of a half-timbered house. The windmill is the central focus, with its four sails extending outwards. The house below it has a dark wooden frame and a thatched roof. Several people are standing in front of the house, and a horse is visible on the left. The background shows a hillside and some trees.

ÅRSSKRIFT 2014

Jordløse-Trunderup lokalhistoriske forening

BERETNING 2013

Ved den årlige generalforsamling, der vanen tro blev afviklet i god ro og orden, blev Annelise Pedersen afløst af Thorkild Rasmussen i bestyrelsen. Efter generalforsamlingen fortalte Erik Andersen om sin barndom og ungdom i Jordløse og omegn, det var spændende at høre om.

Den 7. august havde vi en fin gåtur gennem Bremerholmsgyden og gennem Børge Pedersens skov op til Gunni og Jørgen Ditlevsens fine have og lille fiskedam, hvor vi drak kaffe og Jørgen Ditlevsen fortalte om den gamle gravhøj fra stenalderen, der er i deres have. Der var ca. 25 deltagere med på turen.

Den 9. oktober havde vi filmaften med gamle film, som sædvanlig med mange interesserede tilskuere. Vi var ca. 35 deltagere.

Vi har nu fået alle vore gamle film overspillet til D.V.D. Så der kan nok blive til nogle aftener endnu.

Den 9. november var det arkivernes dag og vi brugte den fine udstilling om husefesterne som Ulla lavede til boldklubben i sommers i anledning af husefest jubilæet.

I år var arkivdagen pænt besøgt af folk fra byen og det glædede os meget, det er jo sjovt at stable noget på benene,

når der så kommer nogen og deltager. Vi var vist ca. 20–25 stk.

Jeg har spurgt arkivlederen, og hun siger, vi har fået lavet en hjemmeside, og der kan man gå ind og søge i Arkibas, og så finde det vi har lagt ind, så kan I selv se, hvor langt vi er nået med at lægge ind. Vi har lagt 75% af dokumenterne og 25% af billederne ind, så der ligger ca. 1200 billeder, så der er noget at kigge på.

Så har vi fået en hel flok nye medhjælpere, som er flinke ved tasterne. Rikke Schultz og Birthe og Klaus Grubbe, de gør et stort arbejde med at skrive ind.

IDA GRØNBERG

Herunder:
Deltagerne i gåturen
2013 ved Jørgen
Ditlevsens Fiskesø.

JORDLØSE GYMNASTIKFORENING 1909–1962

FORENINGENS FØRSTE ÅR 1909-27

I december 1909 blev det på et bestyrelsesmøde besluttet at Jordløse Skytte- og Gymnastikforening skulle deles i to foreninger og at bidragene fra de passive medlemmer deles ligeligt imellem de to foreninger. Så meget ved vi med sikkerhed om foreningens start, for det er det første, der står skrevet i foreningens forhandlingsprotokol.

Gymnastikforeningen holdt stiftende

generalforsamling den 8. Februar 1910. I vedtægterne står bl.a.:

- §1. Foreningens formål er at samle Karle og Piger til gymnastik i Jordløse.
- §2. Foreningen vælger en bestyrelse, der består af 5 medlemmer, en Formand og en Næstformand, der vælges på generalforsamlingen af foreningens aktive medlemmer, og består af 3 herrer og 2 kvinder. Næstformand og Formandsposten besættes af en herre og en kvinde ...

Til højre:
Omrking Gymnastikforeningens start i 1910 blev der også dyrket Skjolddans i Jordløse.
Foto:
Christen Hansen.

§8. Til Foreningens Sammenkomster er det forbudt at have Beværtning med spirituøse Drikke.

En af de betydeligste skikkelser i foreningen første år er gårdejer Lars Rasmussen Larsen, Jordløse Møllevej 48. Han bliver formand for Gymnastikforeningen i 1910, han er foreningens første delingsfører og han leder i 1910 samtidigt fire gymnastikhold. ” Jordløse var i hans tids ofte helt

fremme ved førstepladsen ved de store gymnastikstævner, og det var som regel efter hård kamp med den gamle Brahetrolleborg kreds¹. ”

Første verdenskrig, hvor mange Karle indkaldes til militærtjeneste, betyder ifølge samme kilde et afbræk i Karlegymnastikken. Det kan man ikke læse ud af protokollen. Fra 1914 til 1920 er der hvert år optegnelser fra den årlige generalforsamling.

1. Afskrift fra bogen 25 års Idræt, De danske Skytte-Gymnastik- og Idrætsforeninger, 1955, Jordløse-Trunderup Lokalhistoriske Arkiv.

Modstående side:
Pigeholdet med Lars Rasmussen Larsen som delingsfører. Ca. 1909.

Bl.a. ses:
Bagerste række fra venstre:
8. Sofie Hansen, Hattebæks Mølle.
9. Sara Larsen, Elmegård.

Midterste række fra venstre:

1. Amanda Larsen, Elmegård.
5. Marie Henriksen, Brændekærgård.
7. Emma Hansen, Odensevej.
8. Marie Højkilde, Jordløse Mølle.
9. Marie Rasmusen, Landevejen.

Første række fra venstre:

6. Lars Larsen, Elmegård.
7. Laura Pedersen, Landevejen 4.
10. Anna Andersen, Kærsgård.

I 1920 vælges Jens Berg Christensen til formand. Protokollen er tavs de næste 7 år. Vi hører først lyd igen fra generalforsamlingen den 20. Januar 1927, hvor foreningens vedtægter revideres. Her er Jens Berg Christensen medunderskriver af referatet, der varsler et skifte i foreningens liv.

DET AKTIVE OG PASSIVE LIV I GYMNASTIKFORENINGEN 1927-1940

De nye vedtægters sigte er et sikre de aktive udøvere større indflydelse, men øjensynligt også skabe en vis distance mellem arbejdet i bestyrelsen og arbejdet med træning af gymnaster. I praksis er der dog også fremover stort personsammenfald mellem bestyrelse og delingsførere.

Ny §2. Foreningen vælger en Bestyrelse som består af 2 Medlemmer pr. Deltagende gymnastikhold, dog således, at det Hold som har det største Antal Deltagere ved Regnskabsårets afslutning har Ret til at vælge 3 Medlemmer. Bestyrelsen vælger selv Formand og Kasserer.

Ny §10. Passive medlemmer kan optages, når disse er fyldt 30 Aar, men har ikke Stemmeret på Generalforsamlingen.

Endvidere indføres en bestemmelse om, at delingsførerne ikke er pligtige til at modtage valg som formand. Se-

ner sammen år indføres en bestemmelse om, at Delingsførerne fritages for at svare Medlemskontingent til foreningen.

En uge efter den ordinære generalforsamling i januar 1927 vælges delingsfører og oversergent J. Hansen til formand. Det er et valg, der synes at varsle visse kulturændringer i Foreningen. Bl.a. vedtages det på samme bestyrelsesmøde at indkøbe 200 medlemskort samt at lade anskaffe en sva-ber til brug i gymnastiksalen.

Den 21/3 1927 afholdtes Bestyrelsesmøde. Det vedtoges at afholde Gymnastikopvisning i Jordløse Forsamlingsbus Søndag den 27/3 Kl. 4 Em.

Entreen fastsættes til 75 Øre for Voksne og 35 øre for Børn. Medlemmers Damer, naar disse er forsynede med Medlemskort, har gratis adgang til Opvisningen.

Efter Gymnastikopvisningen Fællesspisning med medbragte Madkurve, derefter Dans for foreningens Medlemmer med Damer.

Den 27/10 1927 afholdes bestyrelsesmøde. Det vedtoges at antage Frøken Marie Fielstrup til leder af Pigernes Gymnastik i Vinteren 27/28 for et Honorar af 4 kr. Pr. Gymnastikaften. Til dækning af disse Udgifter betaler Pigerne hver 50 Øre pr. Maaned. Resten betales af Gymnastikforeningen.

Den 8/12 1927 afholdes der bestyrelsesmøde, hvor det besluttes, at der efter generalforsamlingen den 13/12 1927 er fælles gratis Kaffe bord, Fornyelse af Medlemskort, Oplæsning m.v.

Ved bestyrelsesmødet den 20/1 1928 – nu med Karl Julius Pedersen som formand – vedtoges det at godtgøre Delingsførerne deres Rejseudgifter til Delingsførermøderne.

Ved bestyrelsesmøde den 29/12 1928 – nu med lærer Martin Lasthein som formand – vedtoges det:

1. at Niels Bonde blev Delingsfører for Karleholdet i Vinteren 1929.
2. at foreningen opfordrer Sigurd Ditlevsen til at lade sig uddanne til Delingsfører de sidste Måneder af hans Højskoleophold, og at Foreningen betaler hans deraf forbøjede Udgifter.
3. at der bliver forhandlet med Forsamlingshusets Bestyrelse om en Opvarmning af Salen på Gymnastikaftenerne.
4. at der bliver forhandlet med Gymnastiklærer Rasmus Hansen, Ryslinge om et Møde i Jordløse med ham som leder af

Til venstre:
Pigeholdet med Marie Fielstrup som leder.
Ca. 1930.

Bagerst fra venstre:
1. Inger Rasmussen.
2. Eva Jørgensen.
4. Esther Larsen.
6. Margrethe Lasthein.
7. Anna Løndahl.
9. Bertha Hansen.

Anden øverste række fra venstre:
1. Marie Nielsen.
2. Julie Rasmussen.
3. Edith Nielsen.
4. Ellen Lasthein.
5. Kirstine Jørgensen.
6. Elna Hansen.
7. Johanne Bæk.
8. Gerda Lehrmann Hansen.

Anden nederste Række fra venstre:
1. Dagmar Lehrmann.
2. Thora Pedersen.
3. Margrethe Hansen.
4. Ella Hansen.
5. Minna Keller.
6. Gudrun Markussen.
7. Ketty Keller.
8. Marie Fielstrup.

Nederste række fra venstre:
1. Anna Engstrøm.
2. Inger Nielsen.
3. Ellen Lehrmann.
4. Ester Larsen.
5. Karen Lehrmann.
6. Johanne Rasmussen.
7. Johanne Madsen.

Folkedanse og eventuelt Brydegaard, Ollerup som foredragsholder engang i Januar.

Fra den periode i foreningens historie skriver Klaus Lasthein²:

” Forsamlingshuset blev brugt til mange ting, bl.a. til gymnastik. Engang både karle- og mandsgymnastik. Jeg var engang som stor dreng med på karleholdet. Der var et dårligt gulv, så salen blev fyldt med støv. Kun få var gode til spring. Mange var præget af hårdt arbejde ved landbruget. Far var engang med på mandsholdet. Alle skulle stille i hvid skjorte og lange hvide benklæder. Der var et par, der mødte i ærmeløs trøje. Det var ikke velset.”

1931 er en lidt turbulent periode i foreningens historie. Den 24/6 holdes bestyrelsesmøde: Fra 10 af karlene var indleveret en skrivelse, hvori der krævedes afholdt en ekstraordinær Generalforsamling. Ved denne skulde behandles følgende dagsorden:

2. Lasthein, Henning: Født under en heldig stjerne, Alssund-kredsens Forlag, 1995 s. 184.
3. Husmandsbørn på Marken, samlet af Peter Lehrmann i 1997. Jordløse-Trunderup Lokalhistoriske Arkiv.

1. De medlemmer, der er under 30 Aar og har Medlemskort, men ikke deltager i Gymnastik, er de aktive, passive eller ikke-Medlemmer.
2. Kan passive medlemmer sidde i Bestyrelsen.
3. Eventuelt.

Den 2. Juli 1931 afholdes den ekstraordinære generalforsamling. Det vedtages at:

I henhold til punkt I blev det vedtaget, at Foreningen skulde lade lave nye Medlemskort, og de skal uddeles gratis til de Aktive Medlemmer.

I henhold til punkt II blev der foretaget afstemning, hvor flertallet stemte ”ja”.

Desuden trak formanden (Lærer Martin Lasthein) sig tilbage og det blev overladt den siddende Bestyrelse at vælge en ny Formand.

PIGERNE TAGER OVER INDTIL KARLENE ER PÅ BANEN IGEN SIDST I 30'ERNE

Det er ifølge protokollen først den 11/4 1933, der vælges en ny formand – Marie Pedersen. Fra 1933–1938 er der kun et pigehold og et motionshold for damer. Bestyrelsen består derfor af damer, der på skift varetager formands- og sekretæropgaver.

Efter nogle stille år får Gymnastikforeningen nyt liv og karlegymnastikken genoptages sidst i 1930'erne. Kaj Lehrmann fortæller i sine erindringer fra den tid³:

” ... det var i gymnastikforeningen man mødtes – der kom alle. Der skete en masse fødsler uden for ægteskabet

på grund af gymnastikforeningens baller. Det var en noget broget skare, der kom der – der var drifter i det, og man skelnede ikke så meget på hartkornet ved den første connection mellem to unge; men man giftede sig helst ikke under sin stand.

Jeg har nu altid hadet gymnastik, og hvad deraf følger. Men jeg var med hver onsdag aften i det iskolde forsamlingshus, og så havde vi gymnastikopvisning anden påskedag med Sigurd Ditlevsen som leder. Og så var der bal bagefter...”

Bestyrelsesmøde den 4/3 1940 hos Sigurd Nielsen: *Det vedtages at ansøge Sogneraadet om Anskaffelse af nye Redskaber. Gymnastikopvisningen udsættes paa Grund af for lidt træning. Endvidere vedtoges at lade afholde en lille privat Sammenkomst for Gymnasterne med Oplæsning o.s.v.*

OG SÅ KOM KRIGEN

Bestyrelsesmøde 16/6 1940 hos Fru Hansen:

Der vedtoges at paabegynde Gymnastiktræningen, som havde været indstillet, paa Grund af den strenge Vinter, og de Begivenheder hvori Danmark blev inddraget 9. April 1940. Endvidere vedtoges at afholde Opvisning d. 14. Juli og hvis der var Tilslutning hos Medlemmerne at foretage en

Udflugt med Hestekøretøj til et af Omegnens smukke Steder.

Bestyrelsesmøde den 19/9 1940 hos frk. Skovsende: *Der forhandles om forskellige Spørgsmaal angaaende Flytning fra Forsamlingshuset til den nye Gymnastiksal i Hovedskolen.*

Bestyrelsesmøde 23/6 1941: *Da Gymnastikforeningen af Kommunen har faaet Tilladelse til at benytte Sportspladsen ved Skolen har Foreningen vedtaget at optage Fodbold og Haandbold paa Foreningens Program.*

Endvidere har Foreningen efter Samraad med Sogneraad og Lærerpersone vedtaget at lade afholde en Indvielse af Pladsen med Gymnastik af 2 Børnehold, Pige- og Karlehold, Haandbold- og Fodboldkamp og Old Boy's Kamp Søndag den 13. Juli.

GYMNASTIK, BOLDSPIL OG IDRÆT

– EN SVÆR COCKTAIL I 1942

Forholdet mellem Gymnastikforeningen og fodbold var som en kortvarig og hed forelskelse.

På bestyrelsesmødet den 11/9 1941 vedtages det at købe en maskine til opkridtning af fodbold- og håndboldbane.

På generalforsamlingen den 4. december 1941 laves nye vedtægter. Foreningen skifter navn til Jordløse Gymnastik og Idrætsforening og forenin-

Herover:
Håndboldhold.
Jordløse 1. karlehold,
sommeren 1943.

Bagest fra venstre:
1. Niels Peder.
2. Henning Lasthein.
3. Ove Jørgensen.

I Midten:
2. Jens (ved Karl
Julius).

Forrest:
Iver, Bøgebjerg.

gens formål ændres til *at samle Mænd og Kvinder i Jordløse til Gymnastik, Boldspil og Idræt.* Fodboldspillerne vælger tre medlemmer til bestyrelsen, der samtidig udgør et fodboldudvalg.

På bestyrelsesmødet den 19/1 1942 vedtages at indkøbe ny fodbold og nye spilledragter til fodbold. Den 16/3 42 vedtager man *at søge at formå Sogneraadet at anlægge en Fodboldbane ved Siden af Haandboldbanen.*

I referatet fra bestyrelsesmøde den 13/4 1942 i forsamlingshuset kan man læse: *På Grund af en mindre Uoverensstemmelse blev det her vedtaget at faa klare Linier for, hvem der har Overopsynet med Pladsen ved Skolen; man henvendte sig*

samme Aften til Sogneraadet, og fik her Besked om, at Skolen intet med Gymnastik & Idrætsforeningens brug af Sportspladsen har at gøre.

Den 24/4 1942 afholdes opvisning. Herom står i protokollen: *4 hold Gymnastik i alt ca. 80 Gymnaster – Fodboldkamp – Fælles Indmarch – Tale af Læge Westergaard.*

Om aftenen var der Fest i Forsamlingshuset for Gymnaster med Gæster. Der var Dans for Børnene – Optræden af Lokale Kræfter bl.a. Hr. Og Fru Møller Rasmussen – Anthon Petersen – Pastor Dissing og Gymnaster. Sluttelig Dans. En usædvanlig god Dag.

Men hvedebrødsdagene er snart slut. Den 17/7 1942 er der ekstraordinær generalforsamling, *på grund af, at flere Medlemmer havde påtalt at Th. Frederiksen og Niels Hansen ikke var lovligt indvalgt i Bestyrelsen.* De havde i Maj Måned afløst Henning Lasthein og Arne Smith i bestyrelsen. I stedet for Niels Hansen blev Ove Holmegaard valgt til bestyrelsen. Som spilleudvalg vælges *Sadelmager Madsen, Hans Petersen og Holger Duelund.* Det blev endvidere fra Generalforsamlingen hævdet, *at Fodboldudvalget nøje skulde forvise sig om, at nye Medlemmer ikke stod som aktive Fodboldspillere i en anden Klub.*

I løbet af efteråret 1942 afholdes flere fodboldstævner og på et møde mellem Haarby, Glamsbjerg, Flemløse og Ubberup fodboldklubber bliver man enige om at spille en turnering for drenge. På et bestyrelsesmøde den 31/8 42 vedtog man derfor at tilbyde W. Jørgensen 5 kr. om måneden for at holde fodboldene i orden.

På et bestyrelsesmøde den 4/12 42 planlægges den forestående generalforsamling. I mødereferatet kan man derudover læse: *Paa grund af de store administrationsudgifter ved Fodbold vedtogedes det at forhøje kontingentet for Fodboldspillerne til 5 kr. Aarligt.*

Generalforsamlingen afholdes den 17/12 1942. Man må tro, at det hele ikke er forløbet, som bestyrelsen havde forestillet sig det. Efter at de ordinære valg er foretaget står der nemlig at læse i referatet fra generalforsamlingen:

Under Eventuelt vedtoges det ved skriftlig Afstemning m. 15 stemmer mod 7 at slette Fodboldspillet af Foreningens Program.

Det paataltes før afstemningen at Bolde, Dragter og øvrige Rekvisitter var Foreningens Ejendom.

Herefter udgaar Fodboldudvalget af Bestyrelsen (Th. Frederiksen, Ove Holmgaard og Jens Hansen).

– Aftenen afsluttedes med Dans.

Ved det efterfølgende bestyrelsesmøde den 1/3 1943 hos Frk. Skovsøende genvælges Svend Iversen som formand. *Det vedtoges at forhandle med Boldklubben om salg af Fodbolde og Dragter.*

Herefter genoptog Gymnastik- og Idrætsforeningen sit virke i samarbejde med områdets øvrige Gymnastik- og Idrætsforeninger uden de højrøstede fodbold drenge. Håndbold forblev en sag for gymnastikforeningen indtil foreningen i 1962 blev lagt ind under Boldklubben. I 1949 tog foreningen badminton på programmet, med det overgik til Boldklubben i 1954.

IDRÆT SOM MIDDEL TIL FÆLLESSKAB

Symbolsk for foreningens nye virke er Fagenes Fest, der blev afholdt på idrætspladsen den 1. August 1943:

Dagen indleddedes m. fælles Indmarch af de aktive Deltagere, ca. 70 med Fanerne i Spidsen. Under Hilsen med Fanerne sang man "Der er et yndigt Land", hvorefter Paster Munk Madsen holdt en udmærket Indledningstale, hvori han fremhævede Sportens betydning og gode Egenskaber for såvel unge som ældre. Men samtidigt pegede han på Faren for overdreven Sportsdyrkelse, hvis Sporten gik frem for alt. Sport og Idræt skulde kun være Middel, ikke noget Maal.

Efter nogle indledende Haandboldkampe

Til højre:
Fagenes Fest 1943.
Håndboldkampen mellem "Landmandskoner" og "Ikke Landmandskoner".

Jordløse Karle og Pigebold contra Karle og Pigebold fra Haastrup afgjordes en af Dagens mest spændende Dyster, Haandboldkampen mellem "Landmandskoner" og "Ikke Landmandskoner". Udfaldet blev en sejr til Landmandskonerne.

Af andre konkurrencer kan nævnes Landdevejscykelløb for Byens Mænd. (Ældste Deltager 65 Aar). Her afslørede mange gode Talenter for Cykelsporten. Endvidere

parløb for arbejdsmænd m. Hjulbør, Tovtrækning – Haardværkere og Handelsmænd, Forbindningsløb for Gymnaster m.m..

Om aftenen afsluttedes dagen med Fest i Forsamlingshuset m. Præmieuddeling til Vinderne af de forsk. Konkurrencer. Der var fuldt Hus og godt Humør og baade unge og ældre morede sig fortræffeligt..

Man kunne notere, en helt igennem vellykket Dag.

Til højre:
Fagenes Fest 1943.
Opløbet i "Parløb med trillebør" for arbejdsmænd.

Foreningens videre liv er præget af megen selskabelighed med gymnastikopvisning, sang, oplæsning og ikke mindst folkedans. På et sportslige område er det især håndboldholdene der udmærker sig på turneringsplan. Der dyrkes gymnastik af både karle, piger, drenge og småpiger i alle årene i 1950'erne.

Den 16. august 1957 afholdes et bestyrelsesmøde hos Elly Hansen. Her planlægges et håndboldstævne med efterfølgende bal lørdag den 24. August. Samtidig beslutter man, at holde en ekstraordinær generalforsamling, for at søge den gamle lov om forbud mod udskænkning af spirituøse drikke ved foreningens fester ophævet.

Generalforsamlingen afholdes allerede tre dag efter, den 19. August 1957 på kroen. Det blev vedtaget med 3 stemmer mod 0 at tillade udskænkning af spirituøse drikke ved foreningens fester og dermed udgår \$11 af foreningens love.

Underskrevet: Jørgen Pedersen, Elly Hansen, Henning Roesbjerg og Marna Jørgensen

Noget særlig kontroversielt spørgsmål har det øjensynligt ikke været. Vedtægtsbestemmelsen havde på det tidspunkt overlevet 47 års foreningsliv og tre sæt vedtægter (fra 1910, 1927 og 1942).

Men trods denne vedtægtsændring

overlever foreningen kun 5 år endnu som en selvstændig forening.

Den sidste optegnelse i protokollen er fra den 15. april 1962 og lyder således: Jordløse Gymnastikforening ophører hermed, idet dens arbejde overdrages til Jordløse Boldklub.

Boldklubben overtager håndboldmål, bolde samt andre rekvisitter; og der sættes 1000 kr. fast på en bog i Fåborg Spare- og Lånekasse, som står til rådighed, såfremt mindst 25 stillere fra Jordløse ønsker at oprette selvstændig Gymnastikforening.

På gymnastikforeningens vegne: Christian Hjortholm Andersen, Elva Jørgensen, Torben Smith

På Boldklubbens vegne: Villy Jørgensen, Henning Roesbjerg, Egon Pedersen, Jørgen Berg, Karl Ejnar Pedersen, Erik Alstrup.

RIKKE SCHULTZ

Herover: Karleholdet, nu med flertallet i ærmeløse trøjer. 1952.

Bagest fra venstre:

1. Henning Roesbjerg.
2. Aage Banke Kristensen.
3. Johannes (v. forvalter Hansen)
4. Arne Magnussen.
5. Keld Nielsen.
6. Peder Aabrandt.
7. Iversen, Strandby.

Nederste række fra venstre:

2. Helmer Eriksen.
3. Jørgen Jørgensen.
4. Bent Banke Kristensen.
5. Jørgen Rosebjerg.
6. Børge Pedersen.

ANDELSMEJERIERNE SØBO OG ALEXANDRA

Onsdag den 25. april 1888 blev der afholdt et offentligt møde i Trunderup skole. Formålet med mødet var at forsøge at danne et andelsmejeri for Søbo, Dorthealund og Trunderup By og nærmeste omegn.

Initiativtager og fortaler for andelsmejeriet var proprietær Laurids Petersen på Søbo.

Tanken om et andelsmejeri fik imidlertid en blandet modtagelse af de tilstedeværende. Bl.a. var W. Stannius på Dorthealund modstander af mejeriet.

Interesserne i Andelsmejeriet Søbo 1888

Proprietær L. Petersen, Søbo	60 køer
Gmd. Mads Pedersens enke, Trunderupgård	10 køer
Gmd. Niels N. Rasmussen, Østergård	8 køer
Gmd. Hans Offer Pedersens enke, Vesterhæsingemark	7 køer
Gmd. Jørgen Hansen, Skyttestedet, Vesterhæsingemark	5 køer
Bmd. Rasmus Jensen, Carolinesminde, Trunderup Mark	4 køer
Bmd. Hans Jensen, ved Skoven, Hestehavegård, Trunderup Mark	4 køer
Bmd. Hans Peder Larsen, Mosegård, Søbo	4 køer
Hjulmand Anders Jensen, Trunderup Mark	2 køer
Hmd. Niels Christensen Ladefoged, Søboløkker	2 køer
Hmd. Niels Sørensen, Vesterhæsingemark	2 køer
Hmd. Hans Rasmussen, Millingesminde, Trunderup Mark	2 køer

Der var således kun 12 interessanter med ialt 107 køer der kunne holde stiftende generalforsamling den 29. april 1888.

ANDELSMEJERIET SØBO

Mejeriet skulle placeres på Søbo Gods og fik navnet Andelsmejeriet Søbo. Man tegnede en 10-årig lejekontrakt med godsejeren. Anlægskapitalen på 4.000 kr. blev tilvejebragt ved et lån i Faabog Spare- og Laanekasse.

Hver andelshaver skulle garantere for lånet i forhold til tilmeldte køer, og man var forpligtet til at være medlem i 10 år. Man måtte ikke sælge mælk til andre, dog undtaget nærmeste naboer der ikke havde køer. Ved generalforsamlingen havde hver interessant stemmer i forhold til leveret pund mælk. Alle havde mindst 2 stemmer og ingen kunne have mere end 20.

Den første bestyrelse bestod af N. N. Rasmussen, Rasmus Jensen, Hans Rasmussen, Niels Christensen og som formand L. Petersen, Søbo. Sidstnævnte blev afløst på formandsposten af Hans Peder Larsen fra Mosegård i 1890.

Inventarliste for Andelsmejeriet Søbo

1 stk. 4 heste rørkjedel	kr. 700,-
1 stk. injektor	kr. 100,-
1 stk. håndfødepumpe	kr. 34,-
1 stk. elevator	kr. 50,-
Rørledninger	kr. 300,-
1 stk. turbineseperator	kr. 800,-
1 stk. sødmælksforvarmer	kr. 100,-
1 stk. sødmælkskar med stativ	kr. 25,-
1 stk. kremometer	kr. 225,-
1 stk. turbinekjærne med stativ	kr. 400,-
2 stk. flødebeholdere	kr. 50,-
1 stk. smørtrug	kr. 25,-
15 stk. blikspande	kr. 100,-
3 stk. manometer	kr. 65,-
2 stk. vandbeholdere	kr. 120,-
1 stk. ostekar med kobberbund	kr. 110,-
1 stk. ostepresse	kr. 100,-
Ostereol	kr. 50,-
1 stk. vallebeholder med pumpe	kr. 50,-
1 stk. kækkelovn	kr. 25,-
1 stk. ballancevægt med lodder	kr. 115,-
1 stk. mælkevogn	kr. 200,-
1 stk. vandpumpe af jern	kr. 35,-
1 stk. skrivepult i mejeriet	kr. 10,-
<hr/>	
I alt kr.3825,-	

Der blev ansat en mejerist og en meyerske, der begge boede og fik kosten på Søbo. I 1891 ansattes mejerist Niels Pedersen som leder af mejeriet, han skulle nu selv ansætte og lønne personale. Hans løn var i 1892 900 kr.

samt eget forbrug af mælkeprodukter. Desværre blev han samme år opkrævet en erstatning på 100 kr. for en skade på centrifugen. Det beløb blev ham dog tilbagebetalt året efter.

I 1892 udvidedes med yderligere 44 andelshavere med ialt 163 køer, d.v.s. at de fleste i Trunderup og Søbo Løkker og Dorthealundsvej var med. Mange af andelshaverne havde dog kun 1 eller 2 køer. Når en ejendom overgik til anden ejer ved arv eller køb, fulgte andelen i mejeriet med.

I 1894 opstod der uenighed mellem bestyrelse og generalforsamling på den ene side og proprietær L. Petersen

*Herover:
Mejeriet på Søbo
med forpagterboligen
bagved.*

på den anden. Bestyrelse og generalforsamling ønskede at bygge nyt mejeri, mens proprietær Petersen ønskede at udvide mejeriet på Søbo.

Twisten endte med at man opsagde kontrakten med Søbo Gods, opløste Andelsselskabet Søbo og oprettede et nyt selskab, der fik navnet Andelsmejeriet Alexandra. Proprietær L. Petersen blev tilkendt en erstatning på 3625 kr.

ANDELSMEJERIET ALEXANDRA

I 1895 byggede man nyt mejeri på Hellen 1 i Trunderup. L. Petersen på Søbo Gods blev ikke medlem af det nye

mejeri, men man lavede en aftale, så Søbo leverede mælk til mejeriet. I 1896 overtog proprietær L. Petersen skovfoged Bjerregaards 2 andele i mejeriet, og var således igen medlem med adgang til generalforsamlingen.

De øvrige andelshavere fortsatte i det nye selskab således at der var 56 andelshavere med ialt 233 køer, og man investerede heller ikke i ny forhandlingsprotokol, men skrev videre i den gamle fra Søbo. Mejeribestyreren Niels Pedersen fortsatte også i det nye mejeri.

Som den første formand valgtes Peder Rindebæk, Vester Hæsinge Mark.

*Til højre:
Mælkevogn foran
Trunderup Mejeri.
Ca. 1910.*

En væsentlig ændring i vedtægterne var fordelingen af stemmer på generalforsamlingen, idet dem med 1–6 køer havde 1 stemme og øvrige havde 2 stemmer, bortset fra Dorthealund der havde 5 stemmer.

Afhentningen af mælk blev fordelt på 3 ruter, der blev udbudt i licitation. Ligeledes blev kørslen til Glamsbjerg, Faaborg eller Haastrup med den solgte ost og smør udbudt i licitation.

Valle og skyllevand blev solgt for hver ugedag for et år ad gangen på auktion. Prisen for skyllevand var mellem 11–61 øre pr. dag.

Afhentning af kul til mejeriet blev oprindeligt udført af andelshaverne, men blev også senere udbudt i licitation. Kullene skulle afhentes enten på Flemløse station eller på skibsbroen i Faldsled. Kusken skulle selv sørge for af- og pålæsning og han skulle også betale de kul han tabte på vejen. Da Faaborg-Nr. Broby banen var bygget kunne man nøjes med at køre til Trunderup station.

Under første verdenskrig steg kulpriserne og man gik over til at fyre med brænde og især tørv. Man var af brændselsnævnet pålagt at købe tørv på Søbo, men tørv derfra var ikke tør, så man måtte lagre den, og købe tørv andre steder.

*Til højre:
Mejeribestyrer Julius
Carl Hansen med sin
første kone Johanne
og de 2 ældste børn,
Ejner og Ellen.
Johanne døde i
barselsseng efter hun
fødte deres 4. barn.
Julius Hansen blev
senere gift med Anna
Pedersen og fik dat-
teren Klara.
Ca. 1907.*

Pasningen af ishuset på mejeriet var i hele mejeriets levetid et job for andelshaverne. Vinteren igennem hentede de is på gadekæret i Trunderup og kørte det til mejeriet. Andelshaverne skulle levere arbejdskraft og evt. hest og vogn i forhold til deres andele. Ishuset var så godt isoleret at man havde is til afkøling hele året.

ALEXANDRA NEDLÆGGES

På generalforsamlingen i maj 1918 fremkom et forslag om at nedlægge mejeriet. Forslaget blev forkastet med

36 stemmer for og 20 imod, idet en ophævelse krævede 3/4 af stemmerne. Det gik dog mod en lukning idet bestyrelsen forhandlede med mejerierne i Vester Hæsing, Jordløse og Haarby.

Man indkaldte til en ekstraordinær generalforsamling i juli, der var stadig ikke nok tilslutning til at nedlægge mejeriet, men der blev vedtaget en lovændring, så det var nok med 3/5 flertal for at nedlægge mejeriet – hvilket gav anledning til en lang protest fra proprietær L. Petersen. Han mente bl.a. at der var afgivet stemmer af ikke stemmeberettigede.

Julius Hansen havde været ansat som leder af mejeriet siden 1901, ved aftalens fornyelse i 1919 blev han kun ansat indtil 1. november og på generalforsamlingen i maj 1919 lykkedes det endelig at få stort nok flertal til at lukke mejeriet, hvilket gav anledning til en ny protest fra L. Petersen.

På en ekstraordinær generalforsamling den 28. juni blev det endeligt vedtaget af nedlægge mejeriet.

En ny protest blev indgivet af L. Petersen yderligere underskrevet af 10 andelshavere, og derudover fralagde bestyrelsesmedlem Jens Hansen, Hestehavegård sig enhver ansvar for lukningen. De mente ikke beslutningen var lovlig.

24 andelshavere, der var uenige med dem der protesterede udmeldte sig herefter af mejeriet.

Der blev indkaldt til en ny generalforsamling i september 1919, og hermed ophører vore skriftlige kilder for hvad der skete, idet de sidste sider i forhandlingsprotokollen er revet ud.

Det ligger dog fast, at mejeriet blev nedlagt i 1919 og solgt.

Fra 1923–1941 drev kreaturhandler og slagter Aksel Jensen forretning fra ejendommen.

I 1946 blev det gamle mejeri overtaget af Børge Holgersen. Da var mejeriskorstenen væltet og efterhånden blev de mindre bygninger revet ned så det kun var stuehuset og selve mejeriet der stod tilbage. Han drev sammen med sin svoger Aksel E. Jensen trævareforretning fra ejendommen. I starten lavede man legetøj og husgeråd, men da plastikken kom på markedet gik man over til bygningsnedkeri. Aksel fortsatte dog med trædrejeriet på adressen Jordløse Møllevvej 48.

I 1961 solgte Børge Holgersen ejendommen og flyttede til Jordløse. Det gamle mejeri har siden været brugt til privatbeboelse.

ULLA NYBORG

VINDMØLLERNE I JORDLØSE

I sine erindringer fra Jordløse skrev Dora Lehrmann (født Lasthein)¹, at noget hun især lagde mærke til da hun kom til Jordløse i 1916, var de mange vindmøller, der var i og omkring Jordløse. Mølleprivilegierne blev ophævet i Danmark i 1862 og herefter var det muligt for bønderne selv at opføre en mølle til at male sit korn på. Mange af gårdmøllerne blev placeret på taget af laden. Udover at male korn blev møllerne også brugt til tærskværk og hakelsesmaskiner.

Der var 3 typer møller. Stokmøller, der var lavet af træ, og blev påsat sejl, når den skulle bruges, blev drejet manuelt i forhold til vinden og herefter fastsat. Klapsejlere med 4-6 vinger og mangebladede vindroser var begge lavet af metal og drejede selv op i vinden ved hjælp af en vindrose eller en vindfane.

LEERGÅRDEN

Møllen på Leergården var en klapsejler med 5 vinger. Møllen var i funktion til ca. 1960 hvor den bl.a. trak et tærskværk, herefter blev den nedbrudt.

Leergården, Jordløse matr. 10a, Haastrupvej 35. Gården lå oprindeligt der,

hvor nu Smedestræde 3 ligger. Gården brændte i 1863 og blev genopført på sin nuværende beliggenhed som 4-længet ejendom. I 1981 brændte nogle af udlængerne på gården og blev kun delvist genopført.

Gården blev frikøbt i 1917 som den sidste fæstegård i Jordløse og var da på 81 tdr. land. Ny Leergård, Haastrupvej

Leergården.

1. Årsskift for Jordløse-Trunderup lokalhistoriske arkiv 2011.

32 blev med 18 tdr. landbrugsjord og 12 tdr. skov udskilt fra gården i 1934. Vagn Nielsen drev i årene 1979–2007 Klovbeskærervirksomhed fra gården, der i dag har et jordtilliggende på ca. 26½ ha, der er forpagtet ud.

ÆRTEBJERG GÅRD

Møllen på Ærtebjerggård var en vindrose opført i 1917, den var i modsætning til de fleste andre møller ikke pla-

Ærtebjerggård.

ceret på taget men på jorden. Møllen blev nedtaget i 1944.

Ærtebjerggård, Jordløse matr. 17a, Haastrupvej 29. Lå oprindeligt på Enghavevej mellem Skovgård og Højsgård.

Har fået navn efter Ærtebjerg der ligger nordøst for gården. Gården brændte i 1864 og blev herefter udflyttet til sin nuværende beliggenhed og opført som en 4-længet ejendom. Blev frikøbt fra grevskabet i 1874. I 1932 blev Nymarksgård, Haastrupvej 33 udskilt fra ejendommen.

Under orkanen i 1999 blev 2 af udlængerne slemt medtaget og den ene blev herefter nedrevet. Ejendommen har i dag et jordtilliggende på ca. 15 ha. der drives som fritidslandbrug.

ØSTERVANG

Møllen på Østervang har vi ingen billede af, og vi har kun oplysninger om møllen fra Dora Lehrmann. Møllen er ikke på et luftfoto fra 1939.

Østervang, Jordløse matr. 7a, Landevejen 39. Gården lå oprindeligt, der hvor nu Landevejen 25–27 ligger. Den brændte i 1883 og blev genopført på sin nuværende beliggenhed som firelænget ejendom. Gården blev frikøbt i 1892.

I dag 25 ha. der dels huser RideVære-Stedet, dels drives som fritidslandbrug.

BÆKVEJ 11

Havde også en vindmølle på taget anvendt til drivkraft. Møllen var en stokmølle opført i 1895 og blev nedrevet efter 1932.

Husmandssted, Jordløse matr. 39, Bækvej 11. Ca. 3½ ha. Ejendommen lå oprindeligt ved Jordløse Gadekær. Udflyttet 1846, opført som vinkelbygning, bindingsværk med stråtag. Frikøbt i 1875. I dag privatbeboelse med fritidslandbrug.

MIDTHUSET, BÆKVEJ 7

Klapsejler med 4 vinger. Møllen ses på omslaget af dette Årsskrift.

Husmandssted, Jordløse matr. 29a, Bækvej 7. Lå oprindeligt ved siden af Skovgård på Enghavevej. Udflyttet 1847, opført som vinkelbygning i bindingsværk med stråtag. Frikøbt 1874.

I dag privatbeboelse med 2 tdr. land.

RISBJERG GÅRD

Møllen på Risbjerggård 5 vinget klapsejler, nedrevet mellem 1939–1950.

Risbjerggård, Jordløse matr. 23a. Lå oprindeligt lidt længere mod syd ved siden af det nuværende Landevejen 12. Udflyttet 1858 og opført som 4-længet ejendom, stuehus grundmuret øvrige bygninger bindingsværk med stråtag. Frikøbt i 1873. De nuværende udbyg-

ninger stammer fra 1932 og stuehuset fra 1980. *Bækvej 11. 1932.*

Ejendommen har sit navn efter Rasmus Risbjerg, der købte den i 1890. Dengang 22 ha. Han var født på Ris-

Risbjerggård.

Pilemae. Ca. 1935.

bjerggård, Strandbyvej 71. Se artiklen om Rasmus Risbjerg på side 25.

Ejendommen er i dag privatbeboelse med 3½ ha. der drives som fritidslandbrug.

Elmegård. Før 1926.

PILEMAE

Møllen på Pilemae var en 4-vinget klapsejler. Den blev nedtaget mellem 1940–1944.

Pilemae, Jordløse matr. 20e, Landevejen 5. Bygget 1877, husmandssted udstykket fra Gammelgård. Stuehus grundmur, udlænger bindingsværk, alt med stråtag. Ejendommen har sit navn efter den lavtliggende mae = fugtig eng mellem ejendommen og Odensevej.

Pilemae blev bygget af Hans og Johanne Jørgensen fra henholdsvis Gammelgård og Toftegård og er stadig i slægtens eje, idet det er deres tipoldebarn, Christian Snitkjær og hans kone Marlene, der ejer ejendommen i dag. Udover privatbeboelse er der blomster-salg fra ejendommen.

ELMEGÅRD

Møllen på Elmegård var en 5-vinget klapsejler.

Elmegård, Holmene, Jordløse matr. 12b, Jordløse Møllevvej 44.

Opført som 4-længet ejendom, delvis grundmur, delvis bindingsværk med stråtag. Ejendommen nedbrændt 1988 og herefter genopført.

Gården har været drevet med bl.a. maskinstation og kyllingeproduktion. Drives stadig som landbrugsejendom med 45 ha.

TRÆVAREFABRIKANT A. P. NIELSEN

Møllen blev 1906–1923 brugt som drivkraft i Trævarefabrikken. Det var en 4-vinget klapsejler, der stod på jorden. I 1923 gik virksomheden over til at bruge en petroleumsmotor som trækraft og Møllen blev herefter flyttet til Toftegård.

Jordløse matr. 13i, Stationsvej 16. Bygget 1906 af A. P. Nielsen, og overtaget i sønnen Arne i 1960. I 1970 blev den overtaget af Arne Holgersen der bla. har haft udlejning af morskabsautomater, og i dag driver en bøsseamgervirksomhed fra ejendommen.

Herover:
Stationsvej 16 med
møllen i baggrunden.
Foran Ejendommen
familien Nielsen.
Fra venstre: Børnene
Arne, Carl, Marie og
Karen samt Kristine
og Anders Peter Niel-
sen. 1919.

TOFTEGÅRD

Mølle flyttet fra Stationsvej i 1923, nedtaget inden 1939.

Toftegård er den eneste gård i Jordløse der stadig har en vindmølle. I 1999 opsatte ejeren Henrik Læssøe en 50 m høj vindmølle i Bremerholmssyden, Jordløse matr. 6s. Møllen en Nec Micon 750 kw med rotordiameter på 48 er tilkoblet og leverer strøm til el-nettet ligesom de fleste andre nutidige møller.

Toftegård, Jordløse matr. 15a, Enghavevej 24. Stor firlænget ejendom, bindingsværk med stråtag. Ejendommen nedbrændte i 1970 og blev genopbygget med stuehus og udbygninger.

Til venstre:
Toftegårds Mølle i
Bremerholmssyden.
2014.

Herover:
Jordløse Vindmøl-
lelaugs Vestas Mølle i
Bremerholmssyden.
Ca. 1990.

Toftegård har i dag 32½ ha. og drives stadig som landbrug med bl.a. juletræer.

JORDLØSE VINDMØLLELAUG

I 1985 blev der også bygget mølle i Jordløse. Skovmarkens Vindmøllelaug bestående af 14 andelshavere fik opsat en vindmølle på marken vest for Bremerholmssyden 6.

En 55 kw Vestas mølle blev opsat på en 23,5 m høj gittermast. Den blev tilsluttet el-nettet. Det var i starten en

Til højre:
Skovmarkens vind-
mølle rejses 1989.

gigtig forretning for møllejerne, men efterhånden var møllen ikke rentabel, bl.a. på grund af beskatning og den blev nedtaget i 2002 og solgt til Litauen.

SKOVMARKENS VINDMØLLELAUG

Fra 1989 til 2002 havde Skovmarkens Vindmøllelaug en 31 m høj og 150 kw Nordtank Mølle opsat på Nybavn, dvs. højen øst for Landevejen mellem 75 og 77. Møllen leverede strøm til el-nettet. I 2002 var møllen ikke længere rentabel og den blev solgt til Energicenter Fyn i en udskiftningsaftale, der indebar at møllen blev nedrevet og de havde ret til at opstille en anden mølle.

JORDLØSE MØLLE

Hollandsk vindmølle bygget af Hans Andersen i 1860'erne. I 1875 byggede han Dagmarhus, hvor han havde købmandsforretning, herefter var det familien Bentzen der havde møllen frem til 1923, hvor familien Rasmussen tog over.

Jordløse Mølle, Jordløse matr. 1b, Jordløse Møllevej 18. I 1905 tilkøbte man en parcel over for møllen, hvor flere produktions- og lagerbygninger blev opført. I 1928 indsattes en dieselmotor og man malede korn indtil 1960.

Mølle og lagerbygninger blev over-

taget af Superfos, og efterhånden blev lagerbygningerne syd for Jordløse Møllevvej nedrevet og vindmøllen blev væltet i 1985. Herefter fortsatte produktion og salg fra bygningerne på nordsiden af Jordløse Møllevvej.

Stuehuset på sydsiden af Jordløse Møllevvej blev adskilt fra det øvrige og fungerer som privatbeboelse.

Lagerbygningerne på nordsiden blev i 1993 overtaget af emballagevirksomheden BK-pack.

JORDLØSE SAVMØLLE

Jordløse savmølle og savværk, opført 1913. Møllen – en hollands vindmølle – blev flyttet fra Bregnemose til Jordløse. Klapperne på vingerne kunne reguleres i forhold til hvor meget det blæste, men alligevel var det en stor ulempe at det var vejret der bestemte hvor hurtigt man kunne arbejde. Møllen var i brug indtil ca. 1950. I 1960 blæste møllen ned og blev herefter helt nedrevet.

Jordløse Savværk, Jordløse matr. 16l, Landevejen 81. Startet af Jørgen Jørgensen og overtaget af Niels Bonde 1920. I 1932 blev virksomheden overtaget af Carl Jørgensen, der udvidede forretningen med karetmagerværksted. Drives stadig som savværk af Henning Jørgensen.

ULLA NYBORG

Øverst: Jordløse Mølle 1950'erne. Nederst: Jordløse Savmølle 1930'erne.

RASMUS ANDERSEN RISBJERG

Rasmus Andersen Risbjerg er født i Strandby i 1853.

I 1890 – det år han fylder 33 – erhverver han en gård i Jordløse, den nuværende Risbjerggaard. Rasmus Andersen Risbjerg bliver således en af gård-ejerne i Jordløse Bylaug.

Rasmus er ugift og i 1918 overdra-

ges gårdens drift i forpagtning til hans brorsøn – Lars Risbjerg og 7 år senere, da Rasmus er 72 år gammel, ejerskiftes, således at Lars Risbjerg overtager gården.

I den forbindelse udarbejdes skøde og en aftægtskontrakt, som her skal gengives i sin fulde ordlyd:

Fra venstre: Rasmus Andersen Risbjerg med langpibe, Margrethe Hansen (senere gift med Jørgen Bæk) i midten med kat, yderst Ane Mia Andersen Risbjerg, husbestyrerinde. På trappen desuden en hund. Ca. 1905.

AFTÆGTSKONTRAKT

Undertegnede Gaardejer Rasmus Risbjerg af Jordløse, som ved skøde af dags dato til Forpagter Lars Risbjerg har overdraget Ejendommen Matr. Nr. 3 og 23a af Jordløse, af Hartkorn henholdsvis 1 Td. 1 Skp. 1 Fdk. 1¾ Alb og 2 Td. 5kp. 3 Fdk. 2¾ Alb., har som en del af Vederlaget ved overdragelsen betinget mig, at køberen og fremtidige Ejere af Ejendommen, skal så længe jeg lever, yde mig følgende Aftægt:

Til mit udelukkende brug overlades mig 2 værelser med entre i den sydøstlige Ende af Stuehuset og begge haverne. Lejligheden vedligeholdes af ejendommens Ejer, og holdes forsynet med kakkelovn og elektrisk Lys.

Ejendommens Ejer yder mig Lys og Varme efter mit Behov og Ønske, Vask og Renlighed, Vedligeholdelse af mit Linned og mine Gangklæder, forsvarligt som jeg ønsker det.

Jeg beholder Kosten, rigelig og god som til Ejeren selv, ved hans Bord eller naar jeg ønsker det, bragt i Lejligheden, ligesom jeg også er berettiget til uden for de almindelige Spisetider at erholde Mad og Drikke.

Ejendommens ejer er derhos pligtig til at yde mig omhyggelig Pleje og Pas-

ning og i tilfælde af Sygdom fri Læge og Medicin.

Jeg har derhos Ret til 12 køreture årligt med Ejendommens bedste Befordring, dog ikke over 2 Mil fra Gaarden og ikke på Aarets travle Sæd- og Høst-tider, ligesom jeg naturligvis er berettiget til at færdes overalt på Ejendommen, hvor det kan ske uden skade.

Kontant erlægges Ejendommens Ejer derhos 90 kr. hver 1. Januar, 1. Juli.

Maatte jeg ønske at forlade Ejendommen, da er Ejendommens Ejer pligtig at befordre mit Løsøre til min nye Bopæl indenfor 1 Mil fra Ejendommen eller til Jordløse Station. I saadanne tilfælde erlægges Ejendommens Ejer i stedet for de stibulerede Ydelser kontant 750 kr. hver 1. Januar og 1. Juli, forud ved Fraflytningen for Tiden til den derefter følgende 1. Januar eller 1. Juli, hvilken sum forhøjes til det dobbelte, saafremt eller saasnart Ejendommen skifter Ejer, hvortil henregnes det tilfælde, at Køberens eventuelle Enke indgaar nyt Ægteskab.

Måtte jeg imidlertid atter ønske at flytte tilbage til ejendommen, da er jeg berettiget dertil og modtager jeg da Aftægten på den først beskrevne Måde, ligesom Ejendommens Ejer da er pligtig til at tilbagebefordre mit løsøre.

Enhver Betaling, som foran er stipuleret, sker skadesløst på min Bopæl.

Endelig er Ejendommens Ejer i ethvert Tilfælde pligtig at bekoste min hæderlige og anstændige Begravelse efter Egnens Skik og Brug.

Jeg Lars Risbjerg tiltræder foranstående, som jeg hermed forpligter mig og fremtidige Ejere af Ejendommen til nøje at efterkomme.

Til sikkerhed for mine og fremtidige Ejeres Forpligtelser efter denne kontrakt meddeler jeg herved Sælgeren Prioritet og Pantret i den førnævnte Ejendom med Bygninger og Ejendommens jord, mur- og nagelfaste Tilbehør, Besætning, Inventarium, Avl og Af-

*Herunder:
Gravstedet på Jordløse Kirkegård over Rasmus Risbjerg, samt Lars og Anne Risbjerg.
Gravstedet er nu sløjfet.*

grøde, Gødning og Assurancesummer næstefter 18.000 Kr., der til enhver Tid maa hæfte forud til over 4% Rente i en eller flere Prioriteter af enhver som helst sligt Midler.

Panteretten skal kunne aflæses (aflyses) paa Grundlag af en Dødsattest.

Af hensyn til gebyrerne anslaa vi på tro og love Aftægtens Kapitalværdi til 31.000 Kr., men da det samtidigt udstedte Skøde er stemplet til fuld Taxt, lades nærværende Aftægtskontrakt ustemplet.

p.t. Faaborg, den 14. August 1925

RASMUS RISBJERG   LARS RISBJERG

Risbjerggård var i 1925 vurderet til 42.500 kr. Den blev overdraget til Lars Risbjerg til en samlet købspris på 39.000. Lars Risbjerg overtog et lån i Landbosparekassen Fyn på 8.000 kr. Med en værdiansættelse af aftægtskontrakten til 31.000 udgør den næsten 80% af købsprisen.

Rasmus Andersen Risbjerg dør den 20. Juni 1935. Han bliver begravet efter egnens skik og brug på Jordløse Kirkegaard. Lars Risbjerg overdrager i 1959 gården til sin søn Rasmus Risbjerg.

RIKKE SCHULTZ

JORDLØSE-TRUNDERUP
LOKALHISTORISKE ARKIV

Friskolen i Jordløse

Jordløse Møllevvej 14

email: jtarkiv@yahoo.dk

www.jordlosetrunderuparkiv.dk

Arkivet er åbent sidste onsdag i
hver måned kl. 18.30–21.30
(ikke juli og december) samt
efter aftale.

BESTYRELSEN 2013

Ida Grønberg, formand,
2729 1770

Kirsten Johansen, kasserer,
6268 1575

Ulla Nyborg, sekretær, arkivleder,
6473 3370 / 2372 0323

Majbrit Jensen
2395 6021

Thorkild Rasmussen
2241 4301

Pris for ikke medlemmer 20 kr.
ISSN 1903-9506

Omslagsfoto:

**Midthuset, Bækvej 7 med
vindmølle. Ca. 1910.**

Se artiklen om møller side 18

